

MARTIN LAMAČ OCENĚN CENOU UČENÉ SPOLEČNOSTI PRO MLADÉ VĚDECKÉ PRACOVNÍKY

Praha, 20.5.2013 - Na valném shromáždění Učené společnosti České republiky byly dnes ve Velké aule Karolina vyhlášeny a předány medaile Učené společnosti a ceny Učené společnosti pro rok 2013 v kategoriích vědecký pracovník, mladý vědecký pracovník a středoškolský student. Oceněným mladým vědeckým pracovníkem byl RNDr. Martin Lamač, Ph.D. z Oddělení syntézy a katalýzy Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v.v.i.

Martin Lamač působí v týmu organometalické chemie Oddělení syntézy a katalýzy v Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v.v.i. (dále jen ÚFCH JH) od r. 2009. Jak v rámci doktorského studia, které ukončil v prosinci 2008 na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, tak jako postdoktorand se v ÚFCH JH zabýval přípravou, charakterizací a studiem koordinačních a katalytických vlastností nových chirálních fosfanyl-karboxylových ligandů s ferrocenovým skeletem.

Je autorem nebo spoluautorem celkem 28 publikací v respektovaných mezinárodních časopisech (včetně JACS a Angew. Chem.). V současné době se Martin Lamač v ÚFCH JH věnuje projektům mířícím k přípravě metalocenových komplexů prvků 4. skupiny s visícími funkčními skupinami a jejich syntetickým transformacím. Cílem je hledat nové postupy vedoucí k různě modifikovaným metalocenovým komplexům, případně zkoumat reaktivitu visících skupin v koordinační sféře kovu. Jeho práce navržené na udělení Ceny Učené společnosti, přispěly k pochopení interakcí metalocenu se silylovanými alkyny. Pozorované aktivace Si-H vazeb následované dalšími reakcemi mohou najít využití v organické syntéze. Zkoumání vazebných poměrů v neobvyklých metalocyklech pak přispívá k pochopení obecných zákonitostí interakcí v organometalických sloučeninách. Lze říci, že experimentální práce podobné těm, které provedl Martin Lamač, jsou cenným materiálem pro teoretické chemiky, kteří mají možnost ověřit a uplatnit teoretický aparát na příkladech nových, neobvyklých sloučenin.

Cena Učené společnosti neputuje do našeho ústavu poprvé, neboť mezi oceněnými mladými vědci již jsou:

- Mgr. Jana Humpolíčková, Ph. D. z Oddělení biofyzikální chemie (oceněna v roce 2008);
- Mgr. Otakar Frank, Ph. D. z Oddělení elektrochemických materiálů (oceněn v roce 2012);
- v roce 2010 cenu v kategorii středoškolských studentů obdržel student Vít Svoboda za odbornou práci, kterou realizoval pod vedením Mgr. O. Votavy, Ph. D. v Oddělení spektroskopie ÚFCH JH.

Všichni naši mladí držitelé tohoto prestižního ocenění jsou tak příslibem, že věda a výzkum v oboru fyzikální chemie bude mít své pokračovatele.

O Učené společnosti České republiky

Učená společnost České republiky byla ustavena **10. května 1994** na slavnostním zasedání ve Vlasteneckém sále Karolina v Praze. Byla vytvořena 36 členy Nadace pro obnovu Učené společnosti, kteří se stali jejími zakládacími členy. Další členové Učené společnosti jsou v souladu se statuty voleni na výročních valných shromážděních, obdobně jako čestní členové. V současné době má Učená společnost **102 členů řadných** a **40 členů čestných**. Jejím výkonným orgánem je Rada Učené společnosti. Další informace naleznete na adrese www.learned.cz.

Ceny Učené společnosti České republiky uděluje předseda US ČR jednou za rok u příležitosti výročního zasedání členů US ČR. Udělují se jako ocenění za významný výsledek tvůrčí práce v badatelském nebo cíleném výzkum osobnostem, které jsou občany České republiky, pracují v České republice a nejsou členy US ČR. Výjimečně cena nemusí být udělena.

O ÚFCH J. Heyrovského AV ČR, v.v.i.

Ústav byl zřízen k 1. 3. 1972 pod názvem Ústav fyzikální chemie a elektrochemie J. Heyrovského ČSAV. Vznikl sloučením Polarografického ústavu, který byl založen v roce 1950 a k 1. 1. 1953 začleněn do ČSAV, a Ústavu fyzikální chemie ČSAV,

který byl zřízen k 1. 1. 1955 z dřívější Laboratoře fyzikální chemie, založené v ČSAV k 1. 1. 1953. Současný název ústavu byl přijat k 1. 8. 1993. Od 1. ledna 2007 se ústav stal veřejnou výzkumnou institucí ve smyslu zákona č. 341/2005 Sb.

Předmětem činnosti ÚFCH JH je v první řadě badatelský výzkum ve fyzikální chemii včetně elektrochemie, v analytické chemii a v chemické fyzice, uskutečňovaný teoretickými (výpočetními) a experimentálními metodami. Ústav dále napomáhá uplatňování výsledků svého badatelského výzkumu v praxi. Významně se též ve spolupráci s vysokými školami podílí na výuce a vzdělávání vysokoškolských studentů a doktorandů.

ÚFCH JH je se svými téměř 290 zaměstnanci (s celkovým počtem úvazků 165), přičemž více než 70 procent jsou vysokoškolsky vzdělaní vědečtí a odborní pracovníci, jedním ze 6 ústavů chemické sekce II. vědní oblasti o živé přírodě a chemických vědách AV ČR (www.cas.cz).

Více informací naleznete ve webové aplikaci ústavu s adresou www.jh-inst.cas.cz.